

การศึกษาภัจกรรมการวางแผนกลยุทธ์ของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ภาคกลาง

นางจันทรรศมี ไตรย์ปักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-635-822-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF STRATEGIC PLANNING ACTIVITIES IN NURSING ORGANIZATION,
REGIONAL HOSPITAL AND MEDICAL CENTERS AND GENERAL HOSPITALS UNDER
THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH, CENTRAL REGION.**

Mrs. Chandrarus Tripak

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Nursing Science

Nursing Administration

Graduate School

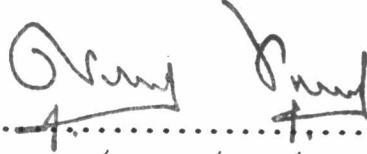
Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-635-822-7

หัวขอวิทยานิพนธ์ ศึกษาภิกรรมการวางแผนกลยุทธ์ของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ภาคกลาง
 โดย นางจันทรรัศมี ไตรยปักษ์
 ภาควิชา พยาบาลศาสตร์
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิดา ตามมาพงศ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์บันนี้เป็นล่วงหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

 ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาลัตย์)

.....

 อาจารย์ที่ปรึกษา
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิดา ตามมาพงศ์)

.....

 กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ รำไพพรรณ์ สุชลวัสดุ ณ อุยธยา)

พิมพ์ต้นฉบับทักษิณวิทยานิพนธ์ภายนอกในกรอบสีเขียวที่เพียงแผ่นเดียว

จันทรรศน์ ไตรย์ปักช์ : การศึกษาภารกิจกรรมการวางแผนกลยุทธ์ของผู้อำนวยการพยาบาล
โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ภาคกลาง
(A STUDY OF STRATEGIC PLANNING ACTIVITIES IN NURSING ORGANIZATION,
REGIONAL HOSPITAL AND MEDICAL CENTERS AND GENERAL HOSPITALS UNDER
THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH, CENTRAL REGION)
อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.พนิดา ตามาพงศ์, 159 หน้า ISBN 974-635-822-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์และปัญหาการมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ ของผู้บริหารผู้อำนวยการพยาบาล โรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไป เชิง 1, 2 และ 4 สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ศึกษาองค์ประกอบของแผนกลยุทธ์ ในด้านความครอบคลุม ความถูกต้องตามเทคนิคของการวางแผนกลยุทธ์และความสอดคล้องกับนโยบาย ในแผนพัฒนาสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารในฝ่ายการพยาบาล ประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หัวหน้าหรือผู้อำนวย และหัวหน้างานในฝ่ายการพยาบาล และแผนพัฒนาระยะ 5 ปี ของฝ่ายการพยาบาลที่บรรจุในแผนพัฒนาโรงพยาบาล ในช่วง แผนพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบวิเคราะห์เอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและทดสอบค่าสถิติที่

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารในฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป มีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์เป็นบางครั้ง
2. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารในฝ่ายการพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง
3. เปรียบเทียบกิจกรรมการมีส่วนร่วมและปัญหาการมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ระหว่าง โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป พบว่า ไม่แตกต่างกัน
4. การวิเคราะห์สาระของแผนกลยุทธ์ พบว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงานและโครงการมีสาระครอบคลุม ถูกต้อง สอดคล้องกับนโยบายในแผนพัฒนาสาธารณสุข ส่วนที่ไม่ปรากฏอยู่ในแผนกลยุทธ์ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญาหรือค่านิยม และการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภัยคุกคาม และนโยบาย

ภาควิชา พยาบาลศาสตร์
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนักศึกษา ลงนาม
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ลงนาม
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

พิมพ์ดันฉบับที่ด้วยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวเพียงแผ่นเดียว

C686307 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD:

: ACTIVITY / STRATEGIC PLANNING / NURSING ORGANIZATION

CHANDRARUS TRIPAK : A STUDY OF STRATEGIC PLANNING ACTIVITIES IN
NURSING ORGANIZATION, REGIONAL HOSPITAL AND MEDICAL CENTERS AND
GENERAL HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF
PUBLIC HEALTH, CENTRAL REGION. THESIS ADVISOR :

ASSIS. PROF. PANIDA DAMAPONG, Dr.P.H. 159 pp. ISBN 974-635-822-7

The purposes of this research were to study and to compare participation and Participating problems of strategic planning of nurse executives in nursing organization, regional hospital and medical centers and general hospitals under the jurisdiction of the Ministry of Public Health, throughout the central region, and to study components of strategic planning in the area of coverage, technical validity and relevance to hospital policies and public health development plan. The samples of this research were nurse executives and the five years health development plan during the 7th period (A.D.2535-2539). The tools consisted of questionnaires and document analysis form which has been tested for validity and reliability. The data were analysed by using arithmetic mean, standard deviation and t-test.

The major findings were as follows :

1. Participation in strategic planning of nurse executives in regional hospital and medical centers and general hospitals, are sometimes level.

2. Participating problems of strategic planning activities were moderate level.

3. Participation and Participating problems of strategic planning of nurse executives compared between regional and medical centers and general hospitals are not different.

4. The strategic planning are coverage, technical validity and relevance to policies of the five years health development plan during the 7th period (A.D.2535-2539), while vision, mission, values, and SWOT analysis are not presented.

ภาควิชา พยาบาลศาสตร์

ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

—

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารการพยาบาลที่ช่วยให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยได้ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พนิดา ตามาพงศ์ อacademician ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณามอบความรู้ ชักอุดมเห็น คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างให้กำลังใจ เลี้ยงล่อเวลาและให้ที่พักเพื่อให้คำปรึกษา ทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ ขอบพระคุณรองศาสตราจารย์สมคิด รักษาสัตย์ และรองศาสตราจารย์ รำไพ สุชลวัสดี ณ อยุธยา ที่เป็นประธานและกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณอาจารย์ชั้นนำ กองไตรย ที่ให้คำแนะนำ ปรึกษาในการวิเคราะห์ข้อมูล และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ความสำเร็จครั้งนี้ บุคคลที่มีพระคุณอย่างสูงคือ คุณพงษ์ศักดิ์ ไตรยปักษ์ และครอบครัว ไตรยปักษ์ ที่เคยเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยมีเวลา สามารถทุ่มเทให้กับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จนประสบผลสำเร็จได้ด้วยดี

จันทร์สวัสดิ์ ไตรยปักษ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญตาราง	๘

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ขอบเขตของ การวิจัย	4
ข้อดี ข้อเสีย	4
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
 2 แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
1) แนวคิดการบริหารองค์การพยาบาล	9
2) การวางแผนกลยุทธ์	12
2.1 แนวคิดทฤษฎีการวางแผน	14
2.2 ความหมายของการวางแผนกลยุทธ์	15
2.3 กระบวนการวางแผนกลยุทธ์	16
3) ปัญหาอุปสรรคในการวางแผน	37
4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
5 สรุปผลการวิจัย อภิรายผล และข้อเสนอแนะ	91
สรุปผลการวิจัย	92
อภิรายผล	95
ข้อเสนอแนะทั่วไป	102
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	102
รายการอ้างอิง	103
ภาคผนวก	108
ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม	109
ภาคผนวก ช. แบบวิเคราะห์เอกสาร	117
ภาคผนวก ค. คู่มือการวิเคราะห์แผนพัฒนาระยะ 5 ปี	144
ภาคผนวก ง. หนังสือขอความร่วมมือ	152
ภาคผนวก จ. รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	154
ภาคผนวก ฉ. สถิติที่ใช้ในการวิจัย	156
ประวัติผู้วิจัย	159

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 รายงานโรงพยาบาลลังกัดกระทรวงสาธารณสุข ภาคตะวันออก 2 รายงานโรงพยาบาลและโรงพยาบาลทั่วไปที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง 3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่ง 4 ข้อมูลสถานภาพล้วนบุคคล 5 การมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศูนย์ ... 6 การมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลทั่วไป .. 7 ปัญหาในการวางแผนกลยุทธ์ของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศูนย์ 8 ปัญหาในการวางแผนกลยุทธ์ของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลทั่วไป 9 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป 10 เปรียบเทียบปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไป 11 ความครอบคลุมของแผนกลยุทธ์ 12 จำนวนและร้อยละความครอบคลุมของแผนปฏิบัติงานของหน่วยงาน จำแนกตามแผนปฏิบัติ 13 ความถูกต้องของกระบวนการวางแผน 14 ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงพยาบาล 15 ความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข	49 51 51 59 62 64 66 69 72 73 76 78 85 87 89